

ISSN 2078-1628

*Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський університет
економіки і менеджменту*

***Вісник
Східноєвропейського університету
економіки і менеджменту***

Науковий журнал

***СЕРІЯ:
ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ***

Виходить 2 рази на рік

Заснований у серпні 2007 року

№ 1 (22), 2017

Черкаси 2017

ВІСНИК
Східноєвропейського університету
економіки і менеджменту

Серія: економіка і менеджмент
Науковий журнал

1 (22), 2017

*Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з економічних наук (наказ Міністерства освіти і науки України № 1328 від 21.12.2015)
Журнал «Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту» входить до таких міжнародних наукометричних баз реферування та індексування: Російський індекс научного цитування, Росія (<http://elibrary.ru/>), Index Copernicus Journals Master List, Польща (<http://www.indexcopernicus.com/>), Google Академія (<http://scholar.google.com.ua>)*

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Почесний редактор: Аблязов Р. А., д. т. н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік Інженерної академії України, президент Східноєвропейського університету економіки і менеджменту.

Головний редактор: д. е. н. Савченко С. О.

Заступники головного редактора: д. е. н. Козловський В. В.; к. е. н. Дмитрук Б. П.

Редакційна колегія: д. е. н. Шпак Л. О.; д. е. н. Войтоловський М. В.; д. е. н. Ус Г. О.; д. е. н. Яценко В. М.; д. е. н. Яценко О. В.; д. е. н. Сергєєва Л. Н.; д. е. н. Кисель Р.; д. е. н. Медведєв В. Ф.; д. е. н. Чаплигін В. Г.; к. е. н. Сукач О. М.; к. і. н. Захарова І. В.

Відповідальний секретар: Дешевенко Л. П.

Науковий журнал публікує статті з економічних проблем підприємств різних галузей промисловості, національного господарства, менеджменту, маркетингу, підготовлені науково-педагогічними працівниками, науковими співробітниками, аспірантами та здобувачами наукових ступенів вищих навчальних закладів, а також ученими та спеціалістами інших організацій, підприємств, установ.

Призначений для науковців, викладачів, аспірантів і студентів, спеціалістів національного господарства, державних і регіональних органів управління.

- Статті для публікації в науковому журналі відбираються на умовах конкурсу.
- Відповідальність за достовірність фактів, дат, назв, імен, прізвищ, цифрових даних, які наводяться, несуть автори статей.
- Редакція може публікувати статті в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів.

ЗМІСТ

УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

<i>Шпак Л. О.</i> Соціально-економічні фактори впливу на розвиток туристично-рекреаційних комплексів	5
<i>Пасічник Ю. В.</i> Концептуалізація фіскального простору функціонування та розвитку національної економіки	12
<i>Зінченко О. А.</i> Культура інноваційних кластерів як іміджева компонента регіонального розвитку	19
<i>Сарана Л. А.</i> Регулювання малого та середнього бізнесу в Україні: регіональний аспект	27
<i>Подлужна Н. О.</i> Доктринальні та концептуальні підходи щодо формування економіки знань в Україні та її регіонах	34
<i>Дармограй О. В.</i> Регіональна продовольча безпека як основа стійкого розвитку економіки країни	45
<i>Ткаченко О. О.</i> Передумови розвитку регіональних туристично-рекреаційних комплексів	52
<i>Скібська К. О.</i> Оцінка ринку праці України за основними чинниками його розвитку	58

ПРОГРАМИ ТА ПРОЕКТИ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ В СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМАХ

<i>Сурай А. С.</i> Ключові характеристики компонентів (підсистем) ділового середовища регіону	67
---	----

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

<i>Фінагіна О. В., Проданова Л. В., Котляревський О. В.</i> Синергетичний ефект регуляторного впливу на мотивацію до підприємницької діяльності в економіці України	77
<i>Бондаренко В. М., Мудрик О. П.</i> Проблеми розвитку інноваційної діяльності в Україні	86
<i>Резніченко А. В.</i> Управління розвитком будівельних проектів та їхня оптимізація	95
<i>Придятько Е. М.</i> Інструментарій оцінки ефективності процесу формування персоналу промислового підприємства	108

ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

<i>Іванилова О. А.</i> Обґрунтування системи кінцевих орієнтирів процесу банківського інжинірингу	118
<i>Швець Ю. О., Гаркуша О. В.</i> Оцінка податкового навантаження на діяльність суб'єктів господарювання : сучасні українські та світові тенденції	129

НАШІ АВТОРИ	139
--------------------------	-----

Про набір до аспірантури зі спеціальності 051 «Економіка»	140
---	-----

CONTENTS

NATIONAL ECONOMY MANAGEMENT AND REGIONAL ECONOMY

<i>Shpak L.</i> The effects of social and economical factor on the development of tourist and recreational complexes	5
<i>Pasichnyk Yu.</i> Conceptualization of the fiscal space of functioning and development of the national economy	12
<i>Zinchenko O.</i> Culture of innovative clusters as an image component of regional development	19
<i>Sarana L.</i> Regulation of small and medium business in Ukraine: regional aspects	27
<i>Podluzhna N.</i> Doctrinal and conceptual approaches to formation of the economics of knowledge in Ukraine and its regions	34
<i>Darmohrai O.</i> Regional food security as a background of the sustainable growth of the economy of Ukraine	45
<i>Tkachenko O.</i> Preconditions of the regional tourist and recreational complexes development	52
<i>Skibskaya E.</i> Evaluation of the labor market of Ukraine in terms of the main factors of its development	58

PROGRAMMES AND PROJECTS IN THE SYSTEM OF MANAGEMENT IN SOCIAL AND ECONOMIC SYSTEMS

<i>Suray A.</i> Key features of components (subsystems) of the business environment of the region	67
---	----

ECONOMY AND BUSINESS MANAGEMENT

<i>Finagina O., Prodanova L., Kotliarevsky O.</i> Synergetic effect of regulatory influence on motivation for business activity in economy of Ukraine	77
<i>Bondarenko V., Mudrik O.</i> Problems of development of innovative activity in Ukraine	86
<i>Reznichenko A.</i> Management and optimization of construction projects development	95
<i>Pridatko E.</i> Tools for assessing the effectiveness of the process of the human resources forming of an industrial enterprise	108

FINANCE, BANKING BUSINESS AND INSURANCE

<i>Ivanylova O.</i> Rationale of the system of final objectives in the process of banking engineering	118
<i>Shvets Yu., Harkusha O.</i> Estimated tax burden on business entities activity: contemporary Ukrainian and world trends	129

<i>OUR AUTHORS</i>	139
---------------------------------	-----

Postgraduate registration and enrolment in speciality 051 Economics	140
---	-----

УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

УДК 911.3.338

JEL Classification: I38, L83, O18, Q26, R11

Шпак Л. О.

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ

У статті розкриті особливості формування внутрішнього механізму регулювання розвитку регіонального туристично-рекреаційного комплексу. Проаналізовано механізми регулювання розвитку туристично-рекреаційних комплексів інших країн.

Ключові слова: регіональний розвиток, туристично-рекреаційний комплекс, регулювання розвитку регіонального туристично-рекреаційного комплексу.

Shpak L.

East European University of Economics and Management

THE EFFECTS OF SOCIAL AND ECONOMICAL FACTOR ON THE DEVELOPMENT OF TOURIST AND RECREATIONAL COMPLEXES

The article deals with the features of the internal control mechanism of the development of the regional tourist and recreational complex. The control mechanisms of the development of the tourist and recreational complexes in other countries are analyzed.

Keywords: regional development, tourist and recreational complex, the regulation of the development of regional tourist and recreational complex.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бобираєва А. В. Рекреація в системі розширеного суспільного відтворення / А. В. Бобираєва // Вісник Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка. – 2008. – Випуск 55. – 123 с.
2. Бобираєва А. В. Становлення і розвиток сфери рекреаційних послуг як напрям інтеграції в світове господарство / А. В. Бобираєва // Вісник Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка. – 2004. – Випуск 57. – 287 с.
3. Жученко В. Охорона лісів і рекреаційне лісокористування / В. Жученко

// Бізнес-інформ. – 2008. – № 21–22. – С. 224–225. 4. Жученко В. Розвиток туристсько-рекреаційної діяльності на Україні: передумови та перспективи / В. Жученко // Регіональні перспективи. – 2001. – № 1. – 234 с. 5. Хомик Ю. А. Конкурентоспроможність українських туристичних послуг на світовому ринку / Ю. А. Хомик // Вісник Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка. – 2013. – Випуск 56. – С. 345-347. 6. Цопа Н. В. Способи вдосконалення менеджменту міжнародного туризму / Н. В. Цопа // Вісник Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка. – 2004. – Випуск 57. – 276 с. 7. Шабля. А. І. Соціально-економічна географія України / А. І. Шабля. – К., 2015. – С. 234–237. 8. Шаптала А. Курортно-рекреаційна система України: шляхи формування, проблеми і перспективи розвитку / А. Шаптала // Вісник Української академії державного управління. – К. : Радість, 2014. – 324 с.

Дата надходження до редакції – 22.02.2017 р.

УДК 336.36

JEL Classification: H21, H60, H80

Пасічник Ю. В.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ФІСКАЛЬНОГО ПРОСТОРУ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

У статті досліджено поняття фіскального простору та інструменти фінансування національної стратегії розвитку. Автором визначено підходи щодо оцінки фіскального простору та можливості його розширення, без завдання шкоди фінансовій стійкості країни. Обґрунтовано низку напрямів розширення фіскального простору, зокрема, перерозподіл державних витрат, збільшення податкових надходжень, запозичення та реструктуризація існуючого боргу; прийняття більш прийнятної макроекономічної бази.

Ключові слова: фіскальний простір, фіскальна політика, ВВП, державний борг, видатки бюджету.

Pasichnyk Yu.

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

CONCEPTUALIZATION OF THE FISCAL SPACE OF FUNCTIONING AND DEVELOPMENT OF THE NATIONAL ECONOMY

The article explores the analytical framework and policy instruments to provide fiscal space for financing the national development strategy. There are different approaches to a better assessment of the financial space, which can be defined in a broad sense, since the extent to which the public

debt can increase. A number of options are presented that can be explored for expanding the financial space. These include: the redistribution of public spending, increased tax revenue, borrowing and restructuring of existing debt; adoption of a more acceptable macroeconomic framework.

Keywords: *fiscal space, fiscal policy, GDP, national debt, budget spending.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Державний борг України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://index.minfin.com.ua/index/debtgov/>.
2. Єфименко Т. І. Фіскальний простір антикризового регулювання / Т. І. Єфименко. – К. : ДННУ «Акад. фін. Управління», 2012. – 332 с.
3. Zandi M. Fiscal Space [Electronic resource] / M. Zandi, X. Cheng, T. Packard. – 2011. – Access mode : <http://www.moodyanalytics.com/~media/Insight/Economic-Analysis/Special-Studies/2011-12-13-Fiscal-Space.aspx>.
4. Крисоватый А. И. Онтологические предпосылки использования институционального подхода в исследовании природы фискального пространства / А. И. Крисоватый, Е. Ю. Сидорович // Инновационное развитие экономики. – 2016. – № 3 (33) II. – С. 67–72.
5. Лактіонова О. А. Гнучкість фіскальної політики в умовах циклічного розвитку економіки [Електронний ресурс] / О. А. Лактіонова // Бізнес-інформ. – 2014. – № 6. – Режим доступу : www.businessinform.net.
6. Ostry J. Fiscal Space // Jonathan D. Ostry, Gghosh Atish R., Kim Jun I., Mahvash S. Quareshi // IMF Working Paper. – 2010.
7. Schick A. Budgeting For Fiscal Space [Electronic resource] / A. Schick // OECD Journal on budgeting. – 2009. – Vol. 2. – Available from : <http://www.oecd.org/gov/budgeting/45361746.pdf>.
8. Fiscal Space: A New Gauge of Sovereign Risk [Electronic resource]. – Mode of access : https://www.economy.com/dismal/article_free.asp?cid=226883.
9. Fiscal space for what? Analytical issues from a human development perspective [Electronic resource] / Roy R., Heuty A., Letouze E. – 2007. – Mode of access : <http://www.undp.org/>.
10. Фискальная емкость: анализ, оценка и выбор приоритетов бюджетных расходов : материалы международного семинара, 2–3 декабря 2007 г., Бруней [Электронный ресурс]. – URL: http://www1.minfin.ru/ru/reforms/budget/int_exp/part/ates_dec07/.
11. Хеллер П. Фискальное пространство – что это такое и как его получить? / П. Хеллер // Финансы и развитие. – 2009. – Июнь. – С. 32.
12. What is «fiscal space» and why does it matter? – URL: http://www.who.int/health_financing/topics/fiscal-space/why-it-matter/en/.
13. Conceptual issues surrounding the measurement of fiscal space. – URL: http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/eb201702_focus06.en.pdf?655e7ae85d60c877c4fc7296e1f49147.

Дата надходження до редакції – 05.04.2017 р.

УДК 334.724.4:338

JEL Classification: O33

Зінченко О. А.

Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара

КУЛЬТУРА ІННОВАЦІЙНИХ КЛАСТЕРІВ ЯК ІМІДЖЕВА КОМПОНЕНТА РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Обґрунтовано особливості культури інноваційних кластерів у контексті розвитку інноваційної діяльності, виявлено вплив культури

на поширення інноваційних процесів, розкрита її роль у формуванні позитивного іміджу регіону на прикладі Дніпропетровської області. Виявлено та проаналізовано базові елементи культури інноваційного кластеру: інноваційний капітал, наукові традиції, креативний менеджмент. Доведено, що ці компоненти створюють умови для активізації інноваційних процесів та формування прогресивного іміджу регіону.

Ключові слова: імідж регіону, інноваційний кластер, інноваційна культура, інноваційний капітал, інноваційний потенціал, наукова традиція, креативний менеджмент.

Zinchenko O.

Oles Honchar Dnipropetrovsk national university

CULTURE OF INNOVATIVE CLUSTERS AS AN IMAGE COMPONENT OF REGIONAL DEVELOPMENT

The article reveals the peculiarities of innovative clusters' culture in the context of the innovation activity development; it also considers the influence of culture on the dissemination of innovative processes and highlights its role in shaping the positive image of the region on the example of Dnipropetrovsk region. Such basic elements of the innovation cluster culture as innovative capital, scientific traditions, creative management were identified and analyzed. The article proves that these components create conditions for the activation of innovative processes and the formation of a progressive image of the region.

Keywords: image of the region, innovation cluster, innovative culture, innovative capital, innovative potential, scientific tradition, creative management.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Головінов О. М. Інноваційна активність і інноваційні процеси в національній економіці [Електронний ресурс] / О. М. Головінов // Економіка та держава. – 2013. – № 6. – С. 4–8. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2013_6_3.
2. Напольских Д. Л. Инновационный кластер как фактор модернизации экономики старопромышленного региона / Д. Л. Напольских // Экономика и право. – 2014. – № 7–8 (41–42). – С. 35–39.
3. Баришнікова Л. П. Використання кластерного підходу в стратегічному плануванні (закордонний досвід) / Л. П. Баришнікова // Економіка та держава. – 2012. – № 6. – С. 12–14.
4. Реутов В. Є. Формування кластерів підприємств як основа сталого регіонального розвитку: адаптація світового досвіду / В. Є. Реутов // Інвестиції: практика та досвід. – 2012. – № 5. – С. 25–27.
5. Бобровська О. Ю. Кластерно-корпоративна модель управління інноваційним розвитком регіону / О. Ю. Бобровська // Вісник Тернопіль. нац. екон. ун-ту : наук. журн. – Тернопіль : ТНЕУ, 2011. – Вип. 4. – С. 7–17.
6. Корецький Б. М. Домінантні напрями управління конкурентоспроможністю регіону на основі кластерізації його економіки / Б. М. Корецький, А. Б. Клиновський // Формування ринкових відносин в Україні : зб.

наук. праць. – 2008. – № 9. – С. 124–127. 7. Соболев Т. В. Інноваційна культура як основа розвитку сучасного суспільства / Т. В. Соболев // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2014. – № 4. – С. 29–32. 8. Україна у цифрах 2015 : статистичний збірник / за заг. ред. І. М. Жук. – К., 2016. – 239 с. 9. Наука, технологій та інновації в Дніпропетровській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dneprstat.gov.ua/statinfo%202015/ni>. 10. Фёдоров Н. Ф. Сочинения / Н. Ф. Фёдоров. – М. : Мысль, 1982. – 709 с.

Дата надходження до редакції – 14.03.2017 р.

УДК 336.1.5/47

JEL Classification: M21

Сарана Л. А.

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

РЕГУЛЮВАННЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ

Малий і середній бізнес є однією з рушійних сил регіонального економічного розвитку. Вони мають низку переваг, які дозволяють значно покращити соціально-економічну ситуацію в регіоні. У статті досліджуються особливості розвитку малого і середнього бізнесу в регіонах України, а також основні риси, що характеризують сучасний стан бізнесу, та визначено основні перешкоди його ефективного розвитку. У заключній частині статті обґрунтовано основні напрями розвитку малого й середнього бізнесу в Україні.

Ключові слова: *малий бізнес, середній бізнес, регіон, підприємництво, регулювання, зайнятість.*

Sarana L.

East European University of Economics and Management

REGULATION OF SMALL AND MEDIUM BUSINESS IN UKRAINE: REGIONAL ASPECTS

Small and medium-scale enterprises are one of the motive powers of regional economic development. They have a number of advantages which allow considerable improving the social and economic situation in the region. In the article the features of the development of small and medium-sized businesses in Ukraine regions, the basic features that characterize its current state, identified obstacles to its development. In a final part of article the basic directions of small and medium business development are shown in Ukraine.

Keywords: *small business, middle business, region, entrepreneurship, regulation, employment.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Малий інноваційний бізнес: стан, проблеми та перспективи розвитку : [програма круглого столу]. – К. : Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України, 2011. – 78 с. 2. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : закон України від 22.03.2012 № 4618-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>. 3. Про Український фонд підтримки підприємництва : постанова Кабінету Міністрів України від 27.08.1995 № 687 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/687-95-%D0%BF>. 4. Регіонально-адміністративний менеджмент : навч. посібник / під ред. д. філос. н., проф. В. Г. Воронкової. – К. : Професіонал, Центр учбової літератури, 2010. – 352 с. 5. Програма USAID «Лідерство в економічному врядуванні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lev.org.ua/>. 6. Національна платформа малого та середнього бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://platforma-msb.org/category/analytics/doslidzhennya-analytics/>. 7. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

Дата надходження до редакції – 21.03.2017 р.

УДК 37.015.6

JEL Classification: O15, R1

Подлужна Н. О.

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», Україна

ДОКТРИНАЛЬНІ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ В УКРАЇНІ ТА ЇЇ РЕГІОНАХ

Зроблено аналіз нормативно-правового забезпечення процесу формування економіки знань в Україні та її регіонах з акцентуванням уваги на доктринальних і концептуальних підходах на основі структурно-інформаційного та фасетного методів. Запропоновано пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання у напрямі розумного зростання в країні та регіонах.

***Ключові слова:** економіка знань, регіональна політика, нормативно-правове забезпечення, доктрина, концепція, стратегії.*

Podluzhna N.

Donetsk National Technical University, Ukraine

DOCTRINAL AND CONCEPTUAL APPROACHES TO FORMATION OF THE ECONOMICS OF KNOWLEDGE IN UKRAINE AND ITS REGIONS

The analysis of a normative-legal process that provides the formation of the economics of knowledge in Ukraine and its regions has been done; accentuations on doctrinal and conceptual approaches that are based on

the structural-informational and faceted methods are made. Recommendations of improving the normative-legal regulation in the direction of intelligent development in the country and its regions have been suggested.

Keywords: *knowledge economy, regional politics, normative-legal provision, doctrine, concept, strategies.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Подлужна Н. О. Аналіз правового стимулювання становлення економіки знань в Україні на основі структурно-інформаційного методу / Н. О. Подлужна // Соціально-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції. – 2016. – № 23 (12). – С. 22–30.
2. Тищенко В. Ф. Економіка знань як актуальна основа сучасного розвитку України та її регіонів : моногр. / В. Ф. Тищенко. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2014. – 272 с.
3. Коба Н. В. Нормативно-правове забезпечення процесу формування економіки знань в Україні / Н. В. Коба // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – № 4. – С. 159–164.
4. Князевич А. Формирование и функционирование инновационной инфраструктуры Украины : монография / А. Князевич ; под науч. ред. д. э. н., проф. И. Бритченко. – Рівне : Волинські обереги, 2016. – 272 с.
5. Інноваційний розвиток промисловості як складова структурної трансформації економіки України: аналіт. доп. / О. В. Собкевич, А. І. Сухоруков, А. В. Шевченко ; за ред. Я. А. Жаліла. – К. : НІСД, 2014. – 152 с.
6. Кацура С. Н. Становление инновационной системы в Украине: национальный и региональный аспекты : моногр. / С. Н. Кацура ; НАН Украины, Ин-т экономики пром-ти. – Донецк, 2011. – 504 с.
7. Брижко В. До питання сучасної інформаційної політики / В. Брижко // Вісник Академії управління МВС. – 2009. – № 2. – С. 27–47.
8. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / [авт.: В. П. Андрущенко, І. Д. Бех, М. І. Бурда та ін. ; за заг. ред. В. Г. Кременя. – К. : Пед. думка, 2011. – 304 с.
9. Каленюк І. С. Розвиток вищої освіти та економіка знань : моногр. / І. С. Каленюк, О. В. Куклін. – К. : Знання, 2012. – 343 с.

Дата надходження до редакції – 04.04.2017 р.

УДК 338.439.5

JEL Classification: R 580

Дармограй О. В.

Вінницький національний аграрний університет

РЕГІОНАЛЬНА ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА ЯК ОСНОВА СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ

У статті розглядаються питання, пов'язані з визначенням сутності регіональної продовольчої безпеки, виокремленням її особливостей, визначенням основних критеріїв та індикаторів оцінки. Проаналізовано поточний стан продовольчої безпеки Вінницької області через призму економічних показників діяльності підприємств харчової промисловості регіону. Встановлено, що рівень продовольчої безпеки в кожному регіоні визначається з урахуванням специфічних

особливостей: природно-кліматичних умов, соціально-економічного стану, стану агропромислового виробництва і продовольчого ринку. Доведено, що регіональні особливості визначають всю сукупність загроз і небезпек, які впливають не тільки на безпеку регіону, а й країни в цілому.

***Ключові слова:** продовольча безпека, агропродовольчий сектор, продовольче забезпечення, продукти харчування, продовольство, стійкість.*

Darmohrai O.

Vinnytsia National Agrarian University

REGIONAL FOOD SECURITY AS A BACKGROUND OF THE SUSTAINABLE GROWTH OF THE ECONOMY OF UKRAINE

The article deals with issues related to the definition of the essence of regional food security, the distinction of its features, the definition of the main criteria and indicators of assessment. The current state of food safety of Vinnytsia region is analyzed through the prism of economic indicators of activity of food industry enterprises of the region. It was established that the level of food security in each region is determined taking into account specific features: natural and climatic conditions, socio-economic status, the state of agricultural production and food market. It has been proved that regional features determine the whole set of threats and dangers that affect not only the security of the region, but also the country as a whole.

***Keywords:** food security, agro-industrial sector, food provision, food, food supplies, security.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дикарев В. Н. Методологические основы решения продовольственной проблемы и обеспечения продовольственной безопасности / В. Н. Дикарев, О. В. Дикарев, М. А. Москвитин. – Воронеж : ФГОУ ВПО ВГАУ, 2005. – 256 с. 2. Продовольственная безопасность региона : монография / Т. В. Ускова, Р. Ю. Селименков, А. Н. Анищенко, А. Н. Чекавинский. – Вологда : ИСЭРТ РАН, 2014. – 102 с. 3. Калетнік Г. М. Розвиток ринку сільськогосподарської продукції та формування продовольчої безпеки : монографія / Г. М. Калетнік, О. В. Дармограй ; Вінниц. нац. аграр. ун-т. – Вінниця : Вид. Балюк І. Б., 2016. – 266 с. 4. Офіційний сайт Головного управління статистики у Вінницькій області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.vn.ukrstat.gov.ua.

Дата надходження до редакції – 20.03.2017 р.

Ткаченко О. О.

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНИХ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ

У статті розкриті особливості формування внутрішнього механізму регулювання розвитку регіональних туристично-рекреаційних комплексів. Проаналізовано механізми регулювання розвитку туристично-рекреаційних комплексів інших країн.

Ключові слова: *регіональний розвиток, туристично-рекреаційний комплекс, туристична сфера, регулювання розвитку регіональних туристично-рекреаційних комплексів.*

Tkachenko O.

East European University of Economics and Management

PRECONDITIONS OF THE REGIONAL TOURIST AND RECREATIONAL COMPLEXES DEVELOPMENT

The article deals with the peculiarities of the formation of regulation inner mechanism of the regional tourist and recreational complexes development. Regulation mechanisms of tourist and recreational complexes of other countries have been analyzed.

Keywords: *regional development, tourist and recreational complex, regulation mechanism of the regional tourist and recreational complex.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бандур С. І. Сучасна регіональна соціально-економічна політика держави: теорія, методологія, практика / С. І. Бандур, Т. А. Засць, І. В. Терон. – К. : Наукова думка, 2002. – 250 с.
2. Герасимчук З.В. Інвестиційний потенціал регіону: методика оцінки, механізми збільшення / З. В. Герасимчук, В. Р. Ткачук. – Луцьк : Надсір'я, 2009. – 232 с.
3. Долішній М. І. Регіональна політика: методологія, методи, практика / М. І. Долішній, П. Ю. Бельський. – Львів : ІРД НАН України, 2007. – 315 с.
4. Данилишин Б. Проблеми і пріоритети регіонального розвитку України / Б. Данилишин // Економіка України. – 2005. – № 12. – С. 89–90.
5. Семенов В. Ф. Регіональний рекреаційний кластер в контексті структурної перебудови економіки регіону / В. Ф. Семенов, В. М. Мозгалева, І. В. Давиденко // Регіональна економіка. – 2006. – № 3. – С. 78–84.
6. Економічний потенціал регіону: аналіз, оцінка, діагностика : монографія / О. М. Тищенко, Н. А. Кизим, А. І. Кубах, Е. В. Давискіна. – Харків : ІНЖЕК, 2005. – 176 с.

Дата надходження до редакції – 27.02.2017 р.

Скібська К. О.

Черкаський державний технологічний університет

ОЦІНКА РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ ЗА ОСНОВНИМИ ЧИННИКАМИ ЙОГО РОЗВИТКУ

Сформульовано основні чинники розвитку ринку праці, до яких було зараховано: збалансованість попиту і пропозиції праці; детінізація праці й заробітної плати; зменшення ризиків; довге і здорове життя населення; природний рівень безробіття; зростання рівня економічної активності; ефективна і продуктивна зайнятість; міграційна активність і мобільність населення. Здійснено оцінку ринку праці України за період 2007–2016 рр. за кожним з виокремлених чинників розвитку. За узагальненою оцінкою стану ринку праці України запропоновано напрями дій, спрямованих на його перспективний розвиток.

Ключові слова: ринок праці, фактори розвитку, оцінка, населення, економічна активність, рівень безробіття.

Skibskaya E.

Cherkassy State Technological University

EVALUATION OF THE LABOR MARKET OF UKRAINE IN TERMS OF THE MAIN FACTORS OF ITS DEVELOPMENT

The main factors of the development of the labor market are formulated, which included: the balance of labor supply and demand; dethronement labor and salaries; risk reduction; long and healthy life of the population; natural rate of unemployment; increase in the level of economic activity; effective and productive employment; migration activity and mobility of the population. The estimation of the labor market of Ukraine for each of the identified development factors for the period of 2007–2016 was carried out. On the basis of a generalized assessment of the labor market situation in Ukraine, actions aimed at its future development are proposed.

Keywords: labor market, development factors, evaluation, population, economic activity, unemployment level.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Сталій людський розвиток: забезпечення справедливості: національна доповідь / кер. авт. колективу Е. М. Лібанова ; Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи. – Умань : Візаві, 2012. – 412 с. 2. Інноваційна Україна 2020: національна доповідь / за заг. ред. В. М. Гейця та ін. – К. : НАН України, 2015. – 336 с.

3. Цивілізаційний вибір України: парадигма осмислення і стратегія дії: національна доповідь / ред. кол. : С. І. Пирожков, О. М. Майборода, Ю. Ж. Шайгородський та ін. ; Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. – К. : НАН України, 2016. – 284 с. 4. Ляшенко В. І. Україна XXI: неоіндустріальна держава або «крах проекту»? : моногр. / В. І. Ляшенко, Є. В. Котов. – К. : ІЕП НАН України, 2015. – 196 с. 5. Попит та пропозиція робочої сили [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>. 6. Основні показники ринку праці за період 2007–2016 рр. [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>. 7. Ринок праці у 2016 р. : доповідь [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>. 8. Населення [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>. 9. Рівень безробіття населення (за методологією МОП) за статтю, віковими групами та місцем проживання за період 2007–2016 рр. [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>. 10. Економічна активність населення України 2016 : статистичний збірник. – К. : Інформаційно-аналітичне агентство, 2017. – 205 с.

Дата надходження до редакції – 15.02.2017 р.

ПРОГРАМИ ТА ПРОЕКТИ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ В СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМАХ

УДК 332.146.2

JEL Classification: R 130

*Сурай А. С.
Черкаський державний технологічний університет*

КЛЮЧОВІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КОМПОНЕНТІВ (ПІДСИСТЕМ) ДІЛОВОГО СЕРЕДОВИЩА РЕГІОНУ

У статті запропоновано авторський варіант структури ділового середовища регіону, що включає 7 компонентів (підсистем). Причому класичні складові (економічна, соціальна, політична, правова) доповнені все більш актуальними в період трансформаційних процесів – інституційною, інформаційною та екологічною. У статті розкрито ключові характеристики складових ділового середовища регіону.

***Ключові слова:** ділове середовище регіону, бізнес-середовище, регіональний підхід, підсистема ділового середовища.*

*Suray A.
Cherkasy State Technological University*

KEY FEATURES OF COMPONENTS (SUBSYSTEMS) OF THE BUSINESS ENVIRONMENT OF THE REGION

The article offers the author's variant of the structure of the business environment of the region, which includes 7 components (subsystems). Moreover, the classical components (economic, social, political, legal), are completed by more and more relevant ones during the transformation processes - institutional, informational and environmental. The article describes the key features of the regional business environment.

***Keywords:** regional business environment, business environment, regional approach, subsystem of business environment.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Лебон Г. Психология социализма : пер. с фр. / Г. Лебон. – СПб. : Макет, 1995. –

- С. 18. 2. Parsons T. The Theory of Human Behavior in its Individual and Social Aspects / Talcott Parsons // The American Sociologist. – Vol. 27. № 4. – Winter, 1996. – Pp. 13–23.
3. Сурай А. С. Методичні основи моніторингу ділового середовища України: індекс рівня розвитку в регіональному розрізі / А. С. Сурай // ІНТЕЛЕКТ ХХІ : науковий економічний журнал. – Вип. 2. – К. : Національний університет харчових технологій, 2017. – С. 182–188.
4. Попов О. Є. Еволюція розвитку та особливості методології інституціонального аналізу економічних явищ і процесів / О. Є. Попов // Проблеми економіки. – 2012. – № 3. – С. 169–173.
5. Економічний словник-довідник / за ред. С. В. Мочерного. – К. : Феміна, 1995. – 368 с.
6. Поланьї К. Великая трансформация: политические и экономические истоки нашего времени / К. Поланьї ; пер. с англ. А. А. Васильева, С. Е. Федорова и А. П. Шурбелева ; под общ. ред. С. Е. Федорова. – СПб. : Алетей, 2002. – 290 с.
7. Эрхард Л. Благополучие для всех : пер. с нем. / Л. Эрхард. – М. : Начала-Пресс, 1991. – 335 с.
8. Хайек Фридрих Август фон. Дорога к рабству / Фридрих Август фон Хайек. – М. : Астрель, 2012. – 320 с.
9. Проданова Л. В. Економіка регіонів України: втрачені ресурси і резерви майбутнього / Л. В. Проданова, О. О. Фоміна // Бізнес Інформ. – 2016. – № 2. – С. 114–120.
10. Кирдина С. Г. Роль институтов и географии в экономическом развитии: актуальная полемика в гетеродоксальной экономике / С. Г. Кирдина // Пространственная экономика. – 2016. – № 3. – С. 133–150.

Дата надходження до редакції – 08.02.2017 р.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

УДК 334.72(477)

JEL Classification: D04, M21

Фінагіна О. В., Проданова Л. В.
Черкаський державний технологічний університет
Котляревський О. В.
ДП «Наукова спілка Донбасу»

СИНЕРГЕТИЧНИЙ ЕФЕКТ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ НА МОТИВАЦІЮ ДО ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Запропоновано аналітичний інструментарій аналізу синергетичного ефекту регуляторного впливу на мотивацію до підприємництва в національній економіці. Синергетичний ефект різноманітних мотивуючих і демотивуючих факторів, що впливають на підприємницьку діяльність, а також різноманіття їхніх комбінацій в рамках національної економіки відстежено за регіонами країни.

***Ключові слова:** мотивація, розвиток підприємницької діяльності, синергетичний ефект регуляторного впливу.*

Finagina O., Prodanova L.
Cherkasy State Technological University
Kotliarevsky O.
Subsidiary company «Scientific union of Donbass»

SYNERGETIC EFFECT OF REGULATORY INFLUENCE ON MOTIVATION FOR BUSINESS ACTIVITY IN ECONOMY OF UKRAINE

An analytical tool for analysis of the synergistic effect of regulatory influence on the motivation to entrepreneurship in the national economy is proposed. The synergistic effect of various motivating and demotivating factors which influence entrepreneurial activity, as well as the variety of their combinations within the national economy, has been examined in the regions of the country.

***Keywords:** motivation, development of entrepreneurial activity, synergistic effect of regulatory influence.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Проданова Л. В. Дослідження мотиваційного механізму підприємницької діяльності як умови ефективного інкубування бізнесу в національній економіці / Л. В. Проданова, О. В. Котляревський // Інтелект ХХІ. – 2017. – № 1. – С. 96–103.
2. Шлафман Н. Л. Подолання диспропорцій соціального потенціалу підприємництва в Україні / Н. Л. Шлафман, О. В. Бондаренко, О. В. Захаров // Економічні інновації. – 2015. – Вип. 60 (3). – С. 224–232.
3. Волинчук Ю. В. Синергетичний ефект сталого розвитку регіонів [Електронний ресурс] / Ю. В. Волинчук // Фінансовий простір. – 2012. – № 3 (7). – С. 66–70. – Режим доступу : <http://fp.cibs.ck.ua/files/1203/12vjvseo.pdf>.
4. Державна служба статистики України : офіц. веб-сайт Держ. ком. статистики України [Електронний ресурс] / Держстат України. – Електрон., текст., табл. дан. і прогн. – К. : Держстат, 1998–2017. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>. – Назва з екрана.
5. Регіони України 2016 р. : статистичний збірник : ч. II. – К. : Державна служба статистики України, 2016. – 692 с.
6. Регіони України 2016 р. : статистичний збірник : ч. I. – К. : Державна служба статистики України, 2016. – 299 с.
7. Волощук Н. Ю. Регіональні особливості розвитку сфери малого підприємництва : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.05 / Волощук Надія Юріївна ; НААН України, Закарпатська державна сільськогосподарська дослідна станція. – Ужгород, 2016. – 224 с.

Дата надходження до редакції – 02.03.2017 р.

УДК 330.341.1(045)

JEL Classification: O390

В. М. Бондаренко, О. П. Мудрик

*Вінницький торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету*

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

У статті досліджено питання розвитку інноваційної діяльності, проблеми, які виникають на шляху впровадження інновацій. Показано, що для забезпечення збалансованого розвитку регіонів необхідний перехід від експортно-сировинної моделі розвитку, що спирається на великі компанії сировинного ринку, до диверсифікації і модернізації економіки. Охарактеризовано інноваційну діяльність промислових підприємств України і вказані основні чинники, що сприяють зростанню ефективності інновацій. Розкрито хибні підходи до управління підприємствами та економікою країни за командно-адміністративної системи господарювання, до яких належать вітчизняні підприємства із незадовільним рівнем інноваційного розвитку. Відзначено, що використання індустріальних парків є одним з найбільш ефективних інструментів промислового розвитку на інноваційній основі.

Ключові слова: інновації, організаційні структури, ринок інновацій, ефективність інновацій, інноваційний розвиток, підприємство, економічна діяльність.

Bondarenko V., Mudrik O.
Vinnitsa Trade and Economic Institute
of Kyiv National Trade and Economics University

PROBLEMS OF DEVELOPMENT OF INNOVATIVE ACTIVITY IN UKRAINE

The article deals with the issues of development of innovation activity, problems arising on the way of introduction of innovations. It is shown that in order to ensure balanced development of regions, it is necessary to move from the export-raw material development model based on large companies of the raw material market to diversifying and modernizing the economy. The innovative activity of industrial enterprises of Ukraine is characterized and the main factors contributing to the growth of innovation efficiency are outlined. The false approaches to the management of enterprises and the economy of the country for the command-administrative system of management are disclosed, which include domestic enterprises with unsatisfactory level of innovation development. It is pointed out that the use of industrial parks is one of the most effective tools of industrial development on an innovative basis.

Keywords: innovations, organizational structures, market of innovations, efficiency of innovations, innovation development, enterprise, economic activity.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрейченко А. В. Інноваційна діяльність – суть, види, фактори. Інноваційна політика держави // Вісник соціально-економічних досліджень : зб. наук. пр. – Одеса, 2015. – Вип. 13. – С. 447–450.
2. Матохин В. В. Технология коммерциализации результатов интеллектуальной деятельности в научно-технической сфере / В. В. Матохин // Инновации. – 2013. – № 8. – С. 59–62.
3. Мызрова О. А. Развитие и современное состояние теории инновации / О. А. Мызрова // Вестник Саратовского государственного технического университета. – 2014. – № 3 (15). – С. 152–162.
4. Нургалієва Ш. М. Проблеми оцінки інноваційного потенціалу підприємства / Ш. М. Нургалієва // Питання сучасної науки і практики. – 2012. – № 4.
5. Санжапов Б. Х. Класифікація методів оцінки інноваційного потенціалу / Санжапов Б. Х., Копилов А. В., Копилов Д. А. // Інтернет-Вісник ВолгГАСУ. – 2012. – № 7.
6. The Global Innovation Index: Stronger Innovation Linkages for Global Growth // World Intellectual Property Organization; INSEAD [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.wipo.int/freepublications/en/economics/gii_2016.pdf.
7. The Global Innovation Index 2015. The HumanFactor in Innovation [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.globalinnovationindex.org/content.aspx?page=gii-full-report-2015>.
8. Прохорчук С. В. Інноваційна спроможність економіки України в умовах глобалізації / С. В. Прохорчук // Науково-виробничий журнал. – Херсон, 2015. – № 1 (36). – С. 93.

УДК 338:69:65.012.4

JEL Classification: L74, M11, O21, O22

Резніченко А. В.

*Приватний вищий навчальний заклад
«Вінницький фінансово-економічний університет»*

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ БУДІВЕЛЬНИХ ПРОЕКТІВ ТА ЇХНЯ ОПТИМІЗАЦІЯ

Викладені результати дослідження життєвих циклів будівельних проектів на будівельних підприємствах України. На основі аналізу структури життєвого циклу будівельного проекту та окремих її складових встановлено співвідношення між основними характеристиками будівельного проекту, що забезпечують його ефективну реалізацію, зокрема здійснено аналіз робочого навантаження на різних етапах виконання будівельного проекту; здійснено аналіз можливостей впливу на вартість проекту на різних його етапах за принципами менеджменту вартості; запропоновано структурний підхід до контролю виконання будівельного проекту.

Ключові слова: менеджмент, будівництво, проект, розробка, розвиток, робоче навантаження, управління витратами, контроль.

Reznichenko A.

*Private High Educational Institution
«Vinnitsia financial-economical university»*

MANAGEMENT AND OPTIMIZATION OF CONSTRUCTION PROJECTS DEVELOPMENT

The results of the study of construction projects life cycles on the construction enterprises of Ukraine are presented. On the basis of analysis of the structure of the construction project life cycle and its separate components, the relationship between the main characteristics of the construction project, which ensures its effective implementation, are established, in particular: analysis of the workload at different stages of the construction project; analysis of possibilities of influence on the cost of the project at its various stages according to the principles of cost management is carried out; a structural approach to the control of the implementation of a construction project is proposed.

Keywords: management, construction, project, operation, development, workload, cost management, control.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Система проектної документації для будівництва. Правила виконання специфікації обладнання, виробів і матеріалів: ДСТУ Б А.2.4-10:2009. – [Чинний від 2010-01-01]. – К. : Держстандарт України, 2010. – 7 с. – (Національні стандарти України).
2. Барановська Н. І. Підвищення конкурентоспроможності будівельної організації на основі розвитку її кадрового потенціалу: поняття конкуренції та конкурентоспроможності будівельної організації, кадровий потенціал: поняття, показники оцінки, напрямки розвитку, методика планування / Н. І. Барановська. – Кизил : ТувГУ, 2011. – 127 с.
3. Організація планування будівництва / Майданов В. М., Шейко Ю. П., Тригер Г. М. та ін. – К. : Урожай, 1993. – 432 с.
4. Менеджмент в строительстве : учеб. пособ. / под. ред. И. С. Степанова. – М. : Юрайт, 1999. – 540 с.
5. Симонова М. В. Управління персоналом в організаціях будівельного комплексу / М. В. Симонова. – Самара : Самарський держ. архітектурно-буд. ун-т, 2010. – 198 с.
6. Феклістов І. І. Кадрове ресурсне забезпечення інноваційного розвитку будівельних організацій / І. І. Феклістов // Економічне відродження України. – 2011. – Т. 28. – № 2. – С. 104–111.
7. Чернявський А. Д. Тенденції ринкової трансформації організаційних форм управління в будівельному комплексі України / А. Д. Чернявський. – К. : Оптика, 2003. – 326 с.
8. Lutsiak V. V. Competitiveness management system for a small production enterprise / V. V. Lutsiak // Actual problems of economics. – 2016. – № 2 (176). – Pp. 170–179.
9. Oke A. E. Sustainable Value Management / Oke A. E., Aigbavboa C. O. // In: Sustainable Value Management for Construction Projects. Springer, Cham. – 2017. – 18 p.
10. Rahimia F. Study of Organizational Life Cycle and its Impact on Strategy Formulation / F. Rahimia, S. Fallah // In: Procedia – Social and Behavioral Sciences. – Elsevier Ltd, 2015. – V. 207. – Pp. 50–58.
11. Wideman R. M. Cost Control of Capital Projects // R. M. Wideman. – BiTech Publishers, Vancouver, BC, Canada. – II Ed., 1995. – 153 p.

Дата надходження до редакції – 04.04.2017 р.

УДК 331.522

JEL Classification: J63, L22, M54

Придятько Е. М.

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», м. Покровськ

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Обґрунтовано необхідність оцінки ефективності процесу формування персоналу промислового підприємства. Систематизовано показники оцінки ефективності процесу формування персоналу промислового підприємства за етапами його здійснення. Розроблено кількісні критерії ефективності здійснення кожного етапу процесу формування персоналу.

***Ключові слова:** промислове підприємство, формування персоналу, оцінка, показники, ефективність, критерії.*

Pridatko E.
Donetsk National Technical University, Pokrovsk

TOOLS FOR ASSESSING THE EFFECTIVENESS OF THE PROCESS OF THE HUMAN RESOURCES FORMING OF AN INDUSTRIAL ENTERPRISE

The necessity of estimation of process efficiency of the human resources formation of an industrial enterprise is grounded. The indicators of the evaluation of the process effectiveness of the human resources forming of an industrial enterprise at the stages of its implementation are systematized. Quantitative criteria for the effectiveness of the implementation of each stage of the process of staff development are developed.

Keywords: industrial enterprise, personnel formation, valuation, indicators, efficiency, criteria.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Базалійська Н. П. Концептуальні основи оцінювання персоналу промислового підприємства . [Електронний ресурс] / Н. П. Базалійська, Д. І. Бойко // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – Вип. 5. – Режим доступу : <http://global-national.in.ua/archive/5-2015/59.pdf>.
2. Захарова О. В. Аналіз трудових показників / О. В. Захарова. – Донецьк : ДонНТУ, 2014. – 461 с.
3. Захарова О. В. Удосконалення системи показників оцінки якості професійного розвитку персоналу промислового підприємства / О. В. Захарова, Н. В. Городничук // Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: економічна. – Донецьк : ДонНТУ, 2014. – № 4. – С. 112–123.
4. Климчук А. О. Вплив факторів на формування та підвищення конкурентоспроможності персоналу підприємства / А. О. Климчук // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2016. – Вип. 7. – Ч. 2. – С. 6–9.
5. Редьква О. З. Фактори впливу на формування системи управління персоналом машинобудівних підприємств / О. З. Редьква // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2013. – Вип. 2 (49). – Ч. 1. – С. 60–67.
6. Чевганова В. Я. Система оцінювання персоналу підприємства [Електронний ресурс] / В. Я. Чевганова // Ефективна економіка. – 2014. – № 4. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2906>.
7. Шульгіна Т. С. Теоретичні аспекти формування персоналу підприємства / Т. С. Шульгіна // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – 2013. – Вип. 1 (3). – С. 208–212.

Дата надходження до редакції – 27.03.2017 р.

ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

УДК 336.7171 : 330.341.4

JEL: G 000 – Financial Economics: General (includes Financial Intermediation in General)

Іванилова О. А.

ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПНУ

ОБҐРУНТУВАННЯ СИСТЕМИ КІНЦЕВИХ ОРІЄНТИРІВ ПРОЦЕСУ БАНКІВСЬКОГО ІНЖИНІРИНГУ

У статті запропонована система кінцевих орієнтирів процесу банківського інжинірингу. Виділено п'ять груп системи кінцевих орієнтирів, до яких зараховано: технологію створення нових банківських продуктів, технології обслуговування клієнтів, технології просування банківських продуктів на ринок, управління ризику та форми управління персоналом.

Ключові слова: комерційний банк, інжиніринг у банку, нові технології, економічна ефективність.

Ivanylova O.

State Higher Educational Institution «University of educational management» National Academy of Educational Sciences of Ukraine

RATIONALE OF THE SYSTEM OF FINAL OBJECTIVES IN THE PROCESS OF BANKING ENGINEERING

The paper offers the system of final objectives for the banking engineering process. Five groups of the system of final objectives are given: the technology of creating new banking products, customer service technologies, technologies for promoting banking products to the market, risk management and personnel management forms.

Keywords: commercial bank, bank engineering, new technologies, economic efficiency.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Сохацька О. М. Фінансовий інжиніринг : навч. посіб. / за ред. О. М. Сохацької. - К. : Кондор, 2011. - 660 с.
2. Моделювання управління життєздатністю комерційного

банку : монографія / за заг. ред. д. е. н., проф. Л. Н. Сергеевої. – Запоріжжя : КПУ, 2011. – 360 с. 3. Пантелєєва Н. М. Організаційно-економічний механізм управління інноваціями банківської системи / Н. М. Пантелєєва // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2013. – № 2 (16). – С. 122–128. 4. Войчак А. М. Маркетингові дослідження : підруч. / А. М. Войчак, А. В. Федорченко. – К. : КНЕУ, 2007. – 408 с. 5. Попов Е. В. Продвижение товаров и услуг : учеб. пособ. / Е. В. Попов. – М. : Финансы и статистика, 2011. – 320 с. 6. Матвієнко П. В. Мотивація як фактор підвищення ефективності банківської діяльності / П. В. Матвієнко // Статистика України. – 2006. – № 4. – С. 83–88.

Дата надходження до редакції – 05.04.2017 р.

УДК 336.221(477+4)

JEL Classification: G18, H21, H3

Швець Ю. О., Гаркуша О. В.

Запорізький національний університет

ОЦІНКА ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ДІЯЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ: СУЧАСНІ УКРАЇНСЬКІ ТА СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ

Досліджено та розкрито сутність і рівні податкового навантаження, його вплив на українську економіку, проаналізовано обсяг податкового навантаження в Україні, визначено основні шляхи зниження податкового тягаря. Досліджено методику підходів до визначення терміну «податкове навантаження». Визначено оптимальний рівень податкового навантаження для економічного розвитку країни. Проведено порівняльний аналіз з аналогічними показниками провідних країн світу.

Ключові слова: державне регулювання, податкове навантаження, суб'єкт господарювання, фінансові ресурси, фінансове забезпечення.

Shvets Yu., Harkusha O.

Zaporizhzhya National University

ESTIMATED TAX BURDEN ON BUSINESS ENTITIES ACTIVITY: CONTAMPORARY UKRAINIAN AND WORLD TRENDS

The nature and the level of the tax burden, its impact on the Ukrainian economy have been investigated and disclosed; the amount of the tax burden in Ukraine has been analyzed; the main ways to reduce the tax burden have been investigated. This article examines the approaches to the definition of «tax burden». The optimum level of tax burden for the country economic development has been determined. The comparative analysis with the same characteristics of most developed countries has been done.

Keywords: *state regulation, tax burden, business entity, financial resources, financial provision.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Годованець О. Податкове навантаження: важливий чинник соціально-економічної стратегії держави / О. Годованець, Т. Маршалок // Економічний аналіз. – 2008. – № 3 (19). – С. 85–89.
2. Фрадинський О. А. Поняття податкового навантаження та підходи до його визначення / О. А. Фрадинський // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 1. – Т. 1. – С. 79–82.
3. Статистичний аналіз зведеного бюджету України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://cost.ua/budget/revenue/>.
4. Соколовська А. Теоретичні засади визначення податкового навантаження та рівня оподаткування економіки / А. Соколовська // Економіка України. – 2006. – № 7. – С. 4–12.
5. Вашків О. Підприємство як суб'єкт і об'єкт інституційної пастки / О. Вашків, А. Пода // Вісник ТНЕУ. – 2010. – № 4. – С. 98–110.
6. Жукевич О. Ефективність податкової системи України: принципи оподаткування та напрями реформування законодавчої бази [Електронний ресурс] / О. Жукевич // Вісник КНТЕУ. – 2009. – № 2. – Режим доступу : <http://visnik.knteu.kiev.ua/files/2009/02/14.pdf>.
7. Касперович Ю. В. Стратегічні пріоритети і завдання податкової реформи в Україні [Електронний ресурс] / Ю. В. Касперович. – Режим доступу : http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/podatkova_ref-21822.pdf.
8. Голоядова Т. О. Необхідність удосконалення податкової системи України для покращення інвестиційного клімату [Електронний ресурс] / Т. О. Голоядова // Young Scientist. – 2017. – № 2. (42). – Режим доступу : <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/2/37.pdf>.

Дата надходження до редакції – 29.03.2017 р.

НАШІ АВТОРИ

Бондаренко В. М., д. е. н., професор, професор кафедри маркетингу та реклами Вінницького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету

Гаркуша О. В., студентка спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» Запорізького національного університету

Дармограй О. В., к. е. н., доцент кафедри аграрного менеджменту Вінницького національного аграрного університету

Іванилова О. А., к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва і менеджменту ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПНУ

Зінченко О. А., к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту та туристичного бізнесу Дніпропетровського національного університету ім. Олеся Гончара

Котляревський О. В., науковий співробітник ДП «Наукова спілка Донбасу», здобувач кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету

Мудрик О. П., асистент кафедри маркетингу та реклами Вінницького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету

Пасічник Ю. В., д. е. н., професор кафедри фінансів Національного університету біоресурсів і природокористування України

Подлужна Н. О., к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», Україна

Придятько Е. М., здобувач ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», м. Покровськ

Проданова Л. В., д. е. н., доцент, професор кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету

Резніченко А. В., к. е. н., доцент кафедри менеджменту Приватного вищого навчального закладу «Вінницький фінансово-економічний університет»

Сарана Л. А., к. е. н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Скібська К. О., аспірант кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету

Сурай А. С., к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного університету

*Ткаченко О. О., старший викладач кафедри туризму
Східноєвропейського університету економіки і менеджменту*

*Фінагіна О. В., д. е. н., професор, завідувач кафедри менеджменту та
бізнес-адміністрування Черкаського державного технологічного
університету*

*Швець Ю. О., к. е. н., ст. викладач кафедри фінансів, банківської
справи та страхування Запорізького національного університету*

*Шпак Л. О., д. е. н., доцент, ректор Східноєвропейського
університету економіки і менеджменту*

ПРО НАБІР ДО АСПІРАНТУРИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»

Набір до аспірантури Східноєвропейського університету економіки і менеджменту здійснюється відповідно до правил прийому, що розроблені відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2015 № 1556-VII (зі змінами); Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2017 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 13 жовтня 2016 року № 1236, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23 листопада 2016 року за № 1515/29645; наказу МОН України від 06. 11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266»; Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261; Порядку організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства, затвердженого наказом МОН України 01.11.2013 № 1541 (у редакції наказу МОН України від 11.12.2015 № 1272), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 січня 2016 року за № 8/28138; наказу МОН України від 21.10.2016 № 1464л «Про ліцензування освітньої діяльності на третьому освітньо-науковому рівні».

Проведення освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти Східноєвропейський університет економіки і менеджменту здійснює відповідно до отриманої ліцензії за спеціальністю 051 «Економіка».

Підготовка здобувачів ступеня доктора філософії здійснюється:

- в аспірантурі Східноєвропейського університету економіки і менеджменту за очною (денною) або заочною формою навчання;
- поза аспірантурою (для працівників, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи у відповідному вищому навчальному закладі).

До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи (громадяни України, іноземні громадяни, а також особи без громадянства, що проживають на території України на законних підставах), які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

Фінансування підготовки кадрів для громадян України та прирівняних до них осіб в аспірантурі здійснюється за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб (на умовах контракту, зокрема

за кошти грантів, які отримав Східноєвропейський університет економіки і менеджменту на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів ступеня доктора філософії).

Строки та порядок прийому заяв та документів для вступу до аспірантури Східноєвропейського університету

Прийом документів для вступу до аспірантури здійснює приймальна комісія разом із відділом аспірантури Східноєвропейського університету у такі терміни:

Етапи вступної кампанії	Терміни вступної кампанії	
	Денна, заочна	Заочна
Початок прийому заяв та документів	01 серпня 2017 р.	01 серпня 2017 р.
Закінчення прийому заяв та документів	29 серпня 2017 р.	23 листопада 2017 р.
Строки проведення вступних випробувань	з 04 по 08 вересня 2017 р.	з 24 по 28 листопада 2017 р.
Оприлюднення рейтингового списку рекомендованих до зарахування	Не пізніше 11 вересня 2017 р.	Не пізніше 30 листопада 2017 р.
Зарахування вступників	Не пізніше 29 вересня 2017 р.	Не пізніше 01 грудня 2017 р.

Для вступу в аспірантуру у встановлені терміни вступники подають на ім'я ректора такі документи:

- 1) заяву на ім'я ректора;
- 2) копію диплома (разом з додатком до нього) магістра (спеціаліста) із зазначенням здобутої спеціальності;
- 3) список опублікованих наукових праць і винаходів (за наявності);
- 4) рекомендацію Вченої ради відповідного університету (інституту) на наукову роботу (за наявності);
- 5) сертифікат на підтвердження знання англійської мови тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікат Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня) (за наявності);
- 6) презентацію дослідницьких досягнень у вигляді реферату;
- 7) дві фотокартки 30 x 40 мм.

Паспорт та оригінали диплома про вищу освіту і додатка до нього, сертифікати на підтвердження знання англійської мови пред'являються вступником особисто.

Усі копії документів засвідчуються за оригіналами приймальною комісією/відділом аспірантури. Копії документів без пред'явлення оригіналів не розглядаються.

Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступних випробувань нарівні з іншими особами. Зарахування такого вступника здійснюється у разі успішного складання ним вступних випробувань та прийняття Вченою радою Східноєвропейського університету рішення про визнання його диплому.

Особливості організації прийому до аспірантури

Для прийому вступників на здобуття ступеня доктора філософії відповідним наказом ректора створюється приймальна комісія.

Для проведення конкурсного відбору при вступі до аспірантури приймальна комісія організовує прийом заяв і документів, вступні випробування, здійснює конкурсний відбір претендентів на зарахування.

До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали усі необхідні для вступу документи згідно з цими правилами прийому.

Про допуск до складання вступних випробувань до аспірантури вступник повідомляється у тижневий термін. Оприлюднення списку осіб допущених до складання вступних випробувань здійснюється через офіційний веб-сайт Східноєвропейського університету.

Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до проходження вступних випробувань до аспірантури виключно у зв'язку з неподанням у встановлений строк документів або поданням їх після закінчення встановленого строку.

Вступні випробування до аспірантури Східноєвропейського університету складаються з:

- 1) вступного іспиту зі спеціальності у вигляді співбесіди (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра (спеціаліста) з відповідної спеціальності) – ваговий коефіцієнт 0,5;
- 2) вступного комбінованого іспиту з іноземної (англійської, німецької або французької) мови в установленому обсязі – ваговий коефіцієнт 0,25.

Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (на рівні не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня) звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом.

3) презентації дослідницьких досягнень у вигляді реферату з обраної спеціальності – ваговий коефіцієнт 0,25.

Оцінка результатів вступних випробувань здійснюється за шкалою від 100 до 200 балів.

ЗАПРОШУЄМО АВТОРІВ ДО СПІВПРАЦІ

У Східноєвропейському університеті економіки і менеджменту видається фаховий журнал «Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту».

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з економічних наук (наказ Міністерства освіти і науки України № 1328 від 21.12.2015).

Науковий журнал «Вісник СУЕМ» друкує статті за такими напрямками:

- економіка і організація,
- фінанси, банківська справа та страхування,
- інвестиції і ринок,
- облік і оподаткування,
- менеджмент і адміністрування,
- проблеми маркетингу,
- дослідження молодих вчених.

Журнал виходить два рази на рік, статті приймаються до 15 квітня та 15 жовтня кожного року.

Статті слід надсилати електронною поштою на адресу journal3.suem@gmail.com. Після прийняття редакцією до друку (перевірки на відповідність вимогам та рецензування членами редколегії) необхідно подати (або надіслати поштою) до редакції журналу рукопис статті у паперовій формі, кожна сторінка підписана автором (авторами). Окремо подаються відомості про автора (ПІБ, місце роботи, посада, науковий ступінь, вчене звання, адреса, телефон, адреса електронної пошти).

Максимальна кількість **співавторів – не більше трьох**.

Автори подають **рецензію доктора наук** з висновком «Стаття відповідає вимогам та рекомендується до друку у науковому журналі «Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту».

Автори, які є аспірантами або здобувачами Університету, подають **висновок наукового керівника**.

Статті, що відхилені рецензентами, повертаються авторам на доопрацювання. Доопрацьована стаття надсилається до редакції в тижневий термін. Рукопис статті автору не повертається.

Автори оплачують вартість публікацій у розмірі **300 грн за обсяг 0,5 авторських аркушів (20 000 символів) та вартість поштових витрат (50 грн)**. При бажанні співавтора мати окремий екземпляр додатково сплачується **100 грн**. Оплата здійснюється після прийняття Редколегією позитивного рішення (автор повідомляється електронною поштою).

Копія квитанції про оплату подається електронною поштою.

Оплата у готівковій формі здійснюється в касі Університету, а безготівковою формою за такими платіжними реквізитами:

Одержувач платежу: ВНЗ «СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ» (у формі ТОВ), код 14204539 МФО 322313, р/р 26006000001174 АТ «Укресімбанк», вул. Н.-Левицького, 16, м. Черкаси, 18036 (призначення платежу: за друк статті, із зазначенням прізвища автора).

Обов'язкові елементи статті:

- **УДК** даної теми дослідження (зазначається у лівому кутку вгорі);
- **JEL Classification** даної теми дослідження (зазначається у правому кутку вгорі);
- **дані про автора** (українською, російською та англійською мовами): прізвище, ім'я та по батькові; науковий ступінь, вчене звання; місце роботи (навчання), посада;
- **назва статті** (українською, російською та англійською мовами);
- **анотація** (українською, російською та англійською мовами);
- **ключові слова** (не менше трьох та не більше восьми) українською, російською та англійською мовами;
- **постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями;**
- **аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується дана стаття;**
- **формулювання цілей статті (постановка завдання);**
- **виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;**
- **висновки з даного дослідження і перспективи подальшого дослідження даної теми;**
- **література** (не більше десяти посилань на наукові джерела; посилання подаються по тексту у квадратних дужках; на кожне використане джерело, зазначене у розділі «література», по тексту повинно бути не менше одного посилання).

Вимоги до оформлення статті:

- редактор – Microsoft Word (розширення файлу doc або rtf);
- формат редактора для формул – Microsoft Equation;
- шрифт тексту – Times New Roman, 12 кегль;
- інтервал між рядками – 1;
- береги: лівий, правий, верхній, нижній – 4 см;
- для рисунків та таблиць: шрифт – Times New Roman, 10 кегль, інтервал між рядками – 1;
- рисунки, таблиці, діаграми створюються з використанням чорно-білої гами; кольорові графічні об'єкти, заливки та зноски не допускаються!
- обсяг статті (зі списком використаної літератури, таблицями, схемами тощо) 8–13 сторінок формату А4;
- матеріал статті оформлюється із зазначенням відповідних розділів;
- бібліографічний опис у списку джерел наводиться у відповідності до вимог МОН України.

За відсутності одного з перелічених компонентів, наявності великої кількості стилістичних, орфографічних і граматичних помилок, а також при оформленні, що не відповідає вимогам, матеріали Редколегією до розгляду не приймаються, не рецензуються та не повертаються автору.

Адреса редакції: вул. Н.-Левицького, 16, Черкаси, 18036.

Відповідальний секретар журналу Дешевенко Людмила Петрівна,

Вісник Східноєвропейського університету
економіки і менеджменту
Випуск 1 (22), 2017

тел. (0472) 64-72-00 (внут. 101).

ISSN 2078-1628

ВІСНИК СУЕМ № 1 (22), 2017

Науковий журнал

Засновник, редакція, видавець і виготовлювач
Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

Свідоцтво про державну реєстрацію
серія КВ № 16612 – 5084Р від 23.04.2010.

Редактор О. М. Строгалова

Підписано до друку 16.05.2017. Формат 84x108/16.
Друк різнографічний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 11,2. Тираж 100 прим. Зам. № 17-21.
Адреса редакції, видавця, виготовлювача: 18036, м. Черкаси, вул. Н.-Левицького, 16
Телефон редакції: (0472) 64-72-00 (101), факс (0472) 64-73-00,
e-mail: journal3.suem@gmail.com

Надруковано на обладнанні СУЕМ

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серія ДК № 3734 від 17 березня 2010 р.

Видається за рекомендацією Вченої ради СУЕМ

Статті проходять рецензування. Передрук і переклади матеріалів,
опублікованих у журналі, дозволяються лише зі згоди автора та редакції.

© Східноєвропейський університет економіки і менеджменту, 2017